

VENDIM
Nr.87, datë 6.8.2008

**PËR MIRATIMIN E DEKLARATËS RREGULLATORE NË KUADËR TË ZBATIMIT
TË METODOLOGJISË TË LLOGARITJES SË TARIFAVE TË ENERGJISË
ELEKTRIKE**

Në mbështetje të neneve 9 dhe 26 të ligjit nr.9072, datë 22.5.2003 “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, Bordi i Komisionerëve të ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 6.8.2008, pasi diskutoi mbi draftdeklaratën rregullatore të përgatitur nga ERE, në kuadër të zbatimit të metodologjive të vendosjes së tarifave të energjisë elektrike,

VENDOSI:

1. Të miratojë deklaratën rregullatore në kuadër të zbatimit të metodologjive të vendosjes së tarifave të energjisë elektrike. (Deklarata bashkëlidhur këtij vendimi).

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI I ERE-S
Bujar Nepravishta

DEKLARATË RREGULLATORE

Qëllimi

Kjo deklaratë rregullatore miratohet me qëllim që të bëjë të mundur llogaritjen e tarifave për veprimtaritë e gjenerimit publik, furnizimit publik me shumicë, shpërndarjes dhe furnizimit publik me pakicë, në zbatim të metodologjive të tarifave përkatëse të miratuara nga ERE.

Ajo do të zbatohet për 3 periudhat e para rregullatore, siç janë të përcaktuara në metodologjitë përkatëse të tarifave (1 mars 2009 deri në 28 shkurt 2010; 1 mars 2010 deri në 28 shkurt 2011 dhe 1 mars 2011 deri në 28 shkurt 2013). Me përfundimin e tri periudhave të para rregullatore, ERE do të miratojë një deklaratë rregullatore për periudhat e tjera rregullatore vijuese.

Për tarifën e kompanisë publike të prodhimit (KPP)

- Përcaktimi i vlerës së RAB-it të KPP-së për periudhën e parë rregullatore

Në përputhje me metodologjinë e llogaritjes së tarifës për KPP-në, RAB-i i KPP-së për vitin 2009 do të llogaritet si shuma e vlerës kontabël të aseteve fikse, që rezulton nga bilanci i audituar, sipas standardeve IFRS të KPP-së në 31 dhjetor 2007, plus investimet, që janë vendosur në punë gjatë vitit kalendarik 2008, sipas bilancit të mbylljes së vitit 2008 ose investimeve të pritshme nga kompania për vitin 2008, plus investimet e parashikuara nga i licencuari për vitin 2009 dhe të pranuar nga ERE, minus amortizimin e akumuluar për vitin 2009.

- Përcaktimi i normës së kthimit nga kapitali i vet (RoE) për KPP-në

Duke qenë se KPP do të mbetet në pronësi të shtetit, ajo do të ketë një profil risku financimi të ulët. Për më tepër qeveria nuk kërkon kthime të larta nga kapitali i vet. Për këtë arsye RoE për KPP-në nuk është një normë kthimi e bazuar në treg, por përcaktohet si një përqindje interesi e bonove të thesarit afatshkurtra të Bankës së Shqipërisë.

- Raporti i synuar i borxhit ndaj kapitalit total për KPP-në

Ky raport pranohet të jetë 60% borxh për tri periudhat e para rregullatore.

- Kapitali i punës i pranuar nuk do të jetë më tepër se 1/12 e OPEX (Shpenzimeve

operative), siç përcaktohet në metodologjinë e llogaritjes së tarifës për KPP-në.

- Niveli vjetor i prodhimit hidro të KPP-së

Mesatarja vjetore e prodhimit hidro për 10 vitet e fundit është 4579 GWh, ndërsa për 5 vitet e fundit është 4770 GWh. Duke marrë në konsideratë faktin që KESH-i përdor nivelin 4200 GWh prodhim hidro për parashikimin vjetor të prodhimit, është e mundur që prodhimi faktik të jetë rreth 2500 GWh më i lartë se prodhimi i parashikuar nga KESH-i në 3 periudhat e para rregullatore, duke siguruar kështu qëndrueshmëri të tarifave në të ardhmen dhe lehtësim të riskut hidrologjik.

Për llogaritjen e tarifave që FPSH-ja do të aplikojë për FPP-në dhe që KPP-ja do të aplikojë për OST-në, prodhimi vjetor hidro i KPP-së për tri periudhat e para rregullatore do të pranohet 4200 GWh prodhim neto në vit.

Për tarifën e furnizuesit publik me shumicë (FPSH)

- Norma e fitimit për furnizuesin publik me shumicë do të jetë e barabartë me 0.5% mbi blerjet vjetore të energjisë elektrike.

- Për të ulur risqet e FPSH-së, që bunojnë nga prodhimi hidro i KPP-së, do të bëhen axhustimet vjetore të mëposhtme:

- i) Tarifa e FPSH-së do të përfshijë edhe kosto financiare neto, që i shkaktohen FPSH-së nga risku i sipërpërmendur .

- ii) Axhustime për të mbuluar koston e interesit për të mbajtur një linjë kredie të marrë për vitet e thata hidrike.

- iii) Axhustime vjetore do të bëhen për tepricat ose mungesat e të ardhurave për KPP-në, që rrjedhin nga ndryshimet në prodhimin hidro nga prodhimi i planifikuar prej 4200 GWh/vit të vitit paraardhës.

- FPSH-ja do të bëjë një tender vjetor në përputhje me dispozitat e ligjit nr.9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik” për blerjet me shumicë të energjisë elektrike shtesë mbi prodhimin e parashikuar të KPP-së.

Për tarifën e shërbimit të shpërndarjes

- Përcaktimi i vlerës së RAB-it për periudhën e parë rregullatore për OSSH-në

Vlera fillestare e RAB-it për periudhën e parë rregullatore do të jetë e barabartë me vlerën kontabël të aseteve fikse, që rezultojnë nga bilanci i audituar sipas standardeve IFRS të OSSH-së më 31 dhjetor 2007, plus investimet, që janë vendosur në punë gjatë vitit kalendarik 2008, sipas bilancit të mbylljes së vitit 2008 ose investimeve të pritshme nga kompania për vitin 2008, plus investimet e parashikuara nga i licencuari për vitin 2009 dhe të pranuar nga ERE, minus amortizimin e akumuluar për vitin 2009.

Asetet fikse do të përfshijnë të gjitha asetet afatgjata materiale dhe jomateriale që përdoren për të ofruar shërbimin e shpërndarjes. ERE do të përjashtojë nga vlera e RAB-it asetet afatgjata materiale dhe jomateriale të financuara nëpërmjet granteve.

Axhustimi i RAB-it për vitet e ardhshme do të bëhet në përputhje me metodologjinë e tarifave të shpërndarjes. Kjo metodë reflekton në mënyrë të drejtë investimet fillestare të bëra nga investitori, të cilat duhet të rikthehen nëpërmjet kthimit mbi RAB-in.

- Llogaritjet e koston mesatare të ponderuar të kapitalit (WACC) për OSSH-në

WACC-u i pranuar nga ERE për 3 periudhat e para rregullatore do të llogaritet mbi baza vjetore siç është shprehur më poshtë.

RoE para takse për OSSH-në është 12%.

Kosto e borxhit të ri e pranuar nga ERE për OSSH-në do të jetë kosto aktuale, por jo më e lartë se norma mesatare e interesit të tregut të brendshëm të publikuar nga Banka e Shqipërisë.

Kosto e borxhit për borxhet e vjetra është kosto aktuale e aplikuar sipas termave të marrëveshjes së nënhasës midis KESH-it dhe OSSH-së.

Borxhi i vjetër i referohet borxheve, që i janë ngarkuar OSSH-së, në përputhje me marrëveshjen e nënhuasë së saj me KESH-in.

WACC llogaritet si më poshtë:

$RoE\% \cdot Eq / Total\ Cap = Y1\%$

$CoOD\% \cdot OldL_T / Total\ Cap = Y2\%$

$CoND\% \cdot NewL_T / Total\ Cap = Y3\%$

$WACC = Y1\% + Y2\% + Y3\%$

Ku:

RoE% = Norma e kthimit mbi kapitalin e vet;

CoOD% = Norma mesatare aktuale e interesit të borxheve të vjetra;

CoND% = Norma mesatare e interesit të borxheve të reja;

Eq/Total Cap = Pjesa e kapitalit të vet në totalin e kapitalit;

OldL-T/Total Cap = Pjesa e borxhit të vjetër afatgjatë në totalin e kapitalit;

NewL-T/Total Cap = Pjesa e borxhit të ri afatgjatë në totalin e kapitalit.

- Raporti i synuar i borxhit ndaj totalit të kapitalit për OSSH-në:

Ky raport pranohet të jetë 60% borxh për tri periudhat e para rregullatore.

- Kapitali i punës i pranuar nuk do të jetë më tepër se 1/12 e OPEX-it (Shpenzimeve operative) siç përcaktohet në metodologjinë e llogaritjes së tarifës për OSSH-në.

- Për të përcaktuar tarifën e vitit 2009 do të merret në konsideratë niveli i pritshëm i humbjeve për vitin 2008 i barabartë me 32% të energjisë së injektuar në rrjetin e shpërndarjes. N.q.s. rezultati për vitin 2008 do të jetë më i madh se niveli i pritshëm (prej 32%), OSSH-ja do të kompensohet në periudhën e dytë rregullatore.

Deri tani nuk ka ndonjë studim specifik për humbjet në rrjetin e shpërndarjes. Për qëllime të llogaritjes së tarifës bazuar në përlogaritjet e KESH-it, ERE pranon humbjet teknike të barabarta me 18%.

ERE pret përmirësim të shpejtë në nivelin e humbjeve joteknike dhe një përmirësim më të ngadaltë, por të vazhdueshëm në reduktimin e humbjeve teknike. Humbjet joteknike do të reduktohen si më poshtë:

5% reduktim për periudhën e parë rregullatore;

3% reduktim për periudhën e dytë rregullatore;

6% reduktim për periudhën e tretë rregullatore.

Gjatë vitit 2009, OSSH do të kryejë një studim të detajuar të humbjeve dhe do t'i propozojë ERE-s një program për reduktimin e humbjeve teknike për periudhën e dytë dhe të tretë rregullatore, të ndarë sipas viteve të shoqëruar me planin e investimeve për reduktimin e humbjeve sipas këtij programi. ERE do të miratojë nivelin e investimeve për reduktimin e humbjeve sipas programit të paraqitur nga OSSH-ja.

- Faktori X

Vlera e faktorit X për dy periudhat e para rregullatore (2009 dhe 2010) do të jetë zero, dhe 1 % për çdo vit të periudhës së tretë rregullatore. Për dy periudhat e para rregullatore, ERE do t'i lërë hapësirë OSSH-së në lidhje me masat që do të ndërmerren për një përmirësim në efikasitet të operacioneve ditore të saj. Për periudhën e tretë rregullatore pritet një përmirësim i vogël i efikasitetit.

- ERE do ta përdorë çmimin mesatar vjetor të importit të energjisë elektrike të vitit paraardhës të realizuar nga FPSH-ja si çmim të pranuar për llogaritjen e shpenzimeve për blerjen e energjisë për mbulimin e humbjeve totale. Çmimi i vlerësuar i FPSH-së do të shumëzohet me humbjet totale të pranuar nga ERE. Për tarifën e furnizuesit publik me pakicë (FPP)

- Tarifa e FPSH-së do të jetë kosto e njohur për FPP-në.

- Norma e fitimit për furnizuesin publik me pakicë do të jetë e barabartë me 1 % mbi blerjet e saj vjetore të energjisë elektrike.

- Nuk do të lejohet "Borxh i keq".

Cilësia e shërbimit të furnizimit me energji elektrike

ERE nuk ka caktuar ende standardet e cilësisë së furnizimit me energji elektrike. ERE do t'i përgatisë dhe do t'i miratojë këto standarde deri në fund të vitit 2008. Deri atëherë, ERE do të pranojë:

- Ndërprerje të furnizimit me energji elektrike (me shpeshtësi dhe kohëzgjatje) në, raste riparimesh dhe remontesh që do të kryhen nga OSSH-ja. OSSH-ja duhet t'i paraqesë ERE-s programin e remonteve mbi baza vjetore.

- Saktësi të faturimit 99 %. Saktësia e faturimit është kritike për të reduktuar humbjet dhe për të qenë të drejtë ndaj konsumatorëve. Për më tepër ERE dhe OSSH-ja/FPP-ja, duhet të punojnë së bashku për të vendosur rregulla për shpeshtësinë e leximit të matësve dhe se si do të ndahet konsumi i energjisë elektrike për çdo muaj në rastet kur një matës lexohet më rrallë se një herë në muaj.

Dispozita përfundimtare

Në të gjitha dokumentet zyrtare të miratuara nga ERE versioni shqip i këtij dokumenti është versioni zyrtar.

Miratimi

Kjo deklaratë rregullatore u miratua nga Bordi i Komisionerëve me vendimin nr.87, datë 6.8.2008.